

محمد پورصباغیان، کارگردان:

«دو نقطه» تلنگری برای افراد است

محمد پورصباغیان کارگردان «دو نقطه» که بیشتر او را از «کتاب باز» به خاطر داریم، به همکاری خود با تهیه‌کنندگان «دو نقطه» اشاره کرده و گفت: سابقه همکاری من با مجید ظریف و محمد صفدری به سال گذشته و برنامه «هلال» شبکه یک باز می‌گردد که بعد از آن نیز «میدون خراسون» را با یکدیگر کار کردیم. در بین آن طرح‌های دیگری را نیز پیش بردیم تا در آخر به طرح دو نقطه که یک پروسه ۲ ساله را طی کرد، رسیدیم. در ابتدا قرار بود که «دو نقطه» به صورت مستند کار شود ولی چون در بحث آموزش زبان فارسی خلأ داشتیم این برنامه را به سمت مسابقه سوق دادیم. از آنجا که خود من قبل از این در حوزه مسابقه تجربه داشتیم، بحث بازی برایم مهم بود تا محصولی متناسب با آن بازی در قالب اپلیکیشن ارائه دهیم. مسابقه مورد نظر ما می‌بایست ویژگی‌هایی می‌داشت؛ مثل اینکه صرفاً فاسرگرمی نبوده حواشی داشته باشد، یکبار مصرفی نباشد که وقتی تولید شد و یک بار بخش شد نتوان آن را ادامه داد و مانند آن. در نهایت اتاق فکری شکل گرفت و «دو نقطه» تبدیل به مسابقه شد.

این کارگردان با اشاره به سختی کار با نوجوانان افزود: در این برنامه چند چالش داشتیم که عمده آن خود همین گروه سنی نوجوان و شیوه کار کردن، ارنج کردن و انتخاب آنان بود که کار خیلی سختی بود. به دلیل اینکه در این مقطع نوجوانان اهمیت خاصی به تحصیل خود قائلند، حساسیت خاص خود را دارند و در هنگام باخت حتی پسر خود هم گریه می‌کنند و به لحاظ روانشناسی حساسیت‌های خاصی دارند. این کارگردان درباره اینکه چطور شش در برنامه ابتدا به سمت نوجوانان رفتند، خاطر نشان کرد: من متقدمم اگر همکاری در حوزه آموزشی و در حوزه زبان فارسی برای گروه سنی پایین‌تر صورت بگیرد،

تاثیر گذاری بیشتری خواهد داشت. مضاف بر اینکه این نسل با چنین سرمایه‌های هوشی فاصله دارد و جنس ادبیات آن در فضای مجازی متفاوت است. شروع با این نسل موجب می‌شود که در گام‌های بعد کار را راحت‌تر پیش ببریم. نوجوانانی که در این برنامه شرکت دارند بین ۱۲ تا ۱۵ سال می‌باشند. هر چند که من تجربه کار با همه گروه‌های سنی حتی خردسال را داشته‌ام ولی واقعاً نوجوانان از همه گروه‌ها سخت‌ترند، چون که همگی در آستانه بلوغ هستند. با توجه به اینکه این نوجوانان باید از اقصی نقاط کشور دعوت می‌شدند وقتی به سراغ آنها می‌رفتم گاه در روز آخر و موقع بستن قرارداد، خیلی‌ها کنسل کرده، دچار استرس و اضطراب و ترس می‌شدند. حتی همین الان نیز حین ضبط برنامه گاه اتفاق عجیب و غریبی می‌افتد که برای منی که خود فرزند نوجوان دارم تعجب آور بوده و تازگی داشت. تاثیر والدین در حین برنامه، اتمسفر برنامه و در جریان رقابت قرار گرفتن حساسیت‌های آن را تشدید می‌کند. در زمان ضبط، چهار مننور داریم ۴ دستیار کارگردان و با این ۸ نفر سعی در کنترل نوجوانان شرکت‌کننده داریم که معمولاً خود نیز دچار حاشیه می‌شویم، حتی گاه اذیت می‌شویم تا بتوانیم رو به جلو برویم، ولی به طور کل روی آنتن اتفاقات خوبی می‌افتد.

پورصباغیان درباره دغدغه خود در حوزه زبان و ادبیات فارسی خاطر نشان کرد: قبل از حضور در برنامه «کتاب باز» به عنوان کارگردان، شخصاً دغدغه مطالعه نداشتم و این مقوله برای شخص من خیلی جدی نبود تا اینکه در یکی از قسمت‌های «کتاب باز» در فصل سوم به این قضیه جدی‌تر نگاه کردم و به این نتیجه رسیدم که شخصاً در مقوله مطالعه فقر دارم، از همان جایی که خوانش برخی کتاب‌ها تمرکز کردم. می‌همان‌هایی که در «کتاب باز» نام کتاب‌های مختلف را عنوان

می‌کردند تلنگری بر من زدند که چقدر از دنیای کتاب‌ها فاصله دارم. حتی نویسنده ناشر و موضوعات آن‌ها برایم بیگانه بودند و کم‌کم به سمت مطالعه رفتم و تغییر اساسی در من ایجاد شد تا اینکه دو سال پیش «خانه جلال» را ساختیم که تاثیر مطالعه‌هایم را در آن برنامه برداشت کردم و وقتی مثلاً بهروز افخمی یا آقای میرشکاک صحبت می‌کرد، از کتاب‌هایی یاد می‌کرد که حداقل چند جلد آن را خوانده بودم و از این لحاظ حس خوشایندی داشتم.

این کارگردان یاد آورد شد: از آنجا که وقتی اعجاز‌های زبان فارسی را در دوران‌ها و نسل‌های گذشته مرور می‌کنیم به تاثیر گذاری این زبان علاوه بر ساکنان جغرافیای ایران زمین در سایر کشورها نیز می‌بینیم. وقتی پادشاه عثمانی در نامه به همسر خود از اشعار فارسی استفاده می‌کند حس غرور فارسی زبان بودن به انسان دست می‌دهد و اینکه چگونه از این گنجینه ادبیات باید بهره جست و این هویت و سرمایه را به کار بست در نتیجه «دو نقطه سعی» دارد با یک رویکرد جدید به پرورش این مسئله بپردازد و تلنگری برای افراد باشد.

حامد قدیری، عضو هیئت علمی:

زبان فارسی به طور ویژه دغدغه «دو نقطه» است

و معر که اختلاف نظرهای تخصصی قرار می‌گیرد. به همین خاطر، پرداختن به این موضوع لاجرم به یک جور تخصص نیاز دارد. خوش بختانه تیم محتوایی برنامه «دو نقطه» خودشان از متبحران و گوش‌شکسته‌های بحث‌های زبانی‌اند و به طور کامل با این بحث‌ها آشنا هستند. اما تیم هیئت علمی در واقع یک گروه حمایت محتوایی است که قرار است از منظرهای مختلف به خط‌مشی محتوایی برنامه نگاه کند و یک جور دل‌گرمی و دل‌آرامی محتوایی برای تیم محتوایی ایجاد کند.

عضو هیئت علمی مسابقه «دو نقطه» در جواب این سؤال که این مسابقه تا چه حد می‌تواند به احیا و علاقه مردم به زبان و ادبیات فارسی کمک کند؟ ادعان داشت: شاید برنامه «دو نقطه» بتواند این امکان را فراهم کند که آدم‌ها تلاش کنند به زبان فارسی فکر کنند و از مختصات آن برای تقریر و زبان آوری استفاده کنند. توی این برنامه فقط با املا و مترادف‌ها و چیزهایی از این دست سروکار نداریم؛ برنامه هر چه جلوتر می‌رود، قرار است که از امکانات زبانی هم صحبت بشود؛ از این که شما چه طور می‌توانید از زبان فارسی برای روایت و تقریر یک اتفاق بهره بگیرید؛ چه طور می‌توانید با استفاده از زبان فارسی موقعیتی را توصیف کنید و این مسیر توصیف را به دیگران انتقال دهید. به نظر من این مسیر می‌تواند مفهوم‌ها و واژه‌ها و ساختارهای بیش‌تری را در اختیارمان قرار بدهد و به ما کمک کند که سرحدات جهانی که در آن قرار گرفته‌ایم را گسترش بدهیم.

فکر می‌کنم در نقطه‌های آغاز شاید نشود به روشنی به این تفاوت‌ها اشاره کرد؛ بلکه باید قسمت‌های بعدی و اتفاقات بعدی آن هم پدیدار بشود تا بشود این تفاوت‌ها را پررنگ کرد. اما اجمالاً می‌شود گفت که این برنامه بر اساس رویکردی شکل گرفته که زبان سرحدات جهانی که در آن زندگی می‌کنیم را مشخص می‌کند و به طور مشخص، زبان فارسی برای ما این نقش را بر عهده دارد و به عنوان یکی از مولفه‌های هویتی و فرهنگی، حضور کنونی ما در جهان را سرسوامان می‌بخشد. این رویکرد باعث شده است که برنامه فقط به ادبیات و آثار کهن زبان فارسی متوجه نباشد و تلاش کند امکانات و قابلیت‌های زبانی برای زندگی روزمره را پررنگ کند. گمان می‌کنم این ویژگی، یعنی توجه به جریان زبان فارسی در زندگی روزمره، یکی از مهم‌ترین وجوه تمایز این برنامه است که ان‌شاءالله در ادامه پررنگ‌تر خواهد شد.

حامد قدیری، عضو هیئت علمی مسابقه «دو نقطه» در باره پیوند خود با ادبیات گفت: پیوند من به زبان و ادبیات فارسی بیشتر از دوره نوجوانی آغاز شد؛ یعنی

زمانی که دل مشغول خواندن رمان‌ها و داستان‌های معاصر و برخی آثار قدیمی ادبیات فارسی بودم و میل زیادی به نوشتن داستان و مشخصاً «روایت» داشتم. نتیجه این پیوند این شد که در دوره کارشناسی، رشته زبان و ادبیات فارسی را هم دنبال کنم و در ادامه هم، علاقه به بررسی تحلیلی زبان باعث شد که در مقاطع بعدی، سراغ شاخه‌ای از فلسفه بروم که بیشتر با تحلیل زبان سروکار دارد.

وی درباره نقطه شروع و چگونگی همکاری با تیم مسابقه «دو نقطه» اظهار داشت: ارتباط من با تیم تولید این مسابقه از مدت‌ها قبل و از برنامه‌هایی آغاز شده بود که به عنوان سردبیر و مشاور با همین تیم هم‌کاری داشتم. پیشتر در کنار آقای مجید ظریف، تهیه‌کننده و آقای محمد پورصباغیان، کارگردان «دو نقطه»، سردبیری برنامه‌های «هلال» و «میدون خراسون» را بر عهده داشتم و از همان زمان، در کنار رقابت و دوستی پر ثمری که داشتیم، طرح و برنامه‌های متعددی را با هم پیش برده‌ایم.

توی آن برنامه‌ها هم «زبان فارسی» یکی از دغدغه‌های اصلی ما به حساب می‌آمد؛ به ویژه برنامه «هلال» که در ماه رمضان سال گذشته پخش می‌شد، مسئله «زبان فارسی» را به عنوان یکی از مؤلفه‌های فرهنگی و هویتی ما در جهان امروزی مطرح می‌کرد و خوب، حالا مسابقه «دو نقطه» به طور ویژه با این دغدغه طراحی شده و من هم توفیق داشتم که با لطف دوستان، به عنوان یکی از اعضای هیئت علمی در خدمت تیم تولید این برنامه باشم.

حامد قدیری، در جواب این سؤال که تیم هیئت علمی در مسابقه «دو نقطه» چه وظیفه‌ای بر عهده دارد؟ اظهار داشت: مقوله زبان و ادبیات فارسی از چیزهایی است که چون همه به نحوی با آن سروکار داریم، احساس می‌کنیم که می‌توانیم درباره تمام شؤون و جزئیات صحبت کنیم. در صورتی که حوزه زبان و ادبیات فارسی هم مثل هر بحث تخصصی دیگری، وجهی دارد که فقط متخصصان آن درگیر می‌شوند

نیما کریمی، مجری:

در اجرا دست من کاملاً باز بود است

نیما کریمی مجری شناخته شده تلویزیون از اولین اجرای خود با نوجوانان و قبول پروژه «دو نقطه» گفت: من قبل از این برنامه سابقه کار با نوجوانان نداشتم اما یادآوری می‌کنم که این فصل برنامه مختص نوجوانان است و در قسمت‌های آینده شرکت سن شرکت کنندگان افزایش می‌یابد و چون این برنامه با نگاه به ادبیات فارسی و پیشرفت آن در جامعه ساخته شده است، صرفاً مختص به نوجوانان نمی‌باشد. بعد از دو سه سالی که از نبود من در تلویزیون می‌گذرد منتظر پیشنهادهای متفاوت بودم، که به عقیده من «دو نقطه» چه به لحاظ موضوع و چه به لحاظ ژانر کاری و گروه سردبیری و تهیه متفاوت بود و مشخص بود، گروه مدت‌ها است که روی این موضوع کار می‌کنند و در حال بررسی هستند. از این رو حس کردم حضور در این برنامه می‌تواند حضور خوبی باشد هر چند که پیش از این، سابقه همکاری با تهیه‌کننده و کارگردان این مسابقه را نداشتم.

وی در ادامه یاد آورد شد: با توجه به اینکه خود من فرزندان نزدیک به سن نوجوانی دارم، این امر در نحوه ارتباط گیری من با نوجوانانی که در مسابقه شرکت کرده‌اند موثر بوده است. وقتی شمار منزل خود با افرادی در ارتباط هستی که در سن شرکت‌کننده‌های مسابقه‌ای هستند در نتیجه تجربه زیسته با این سن و سال را خواهی داشت و این می‌تواند رفتار، نوع برخورد، گفتار، شوخی کردن‌ها و حتی فضای ذهنی این سن و سال را برای شما آماده‌سازی کند. در نتیجه شما می‌توانید به لحاظ ذهنی آمادگی برخورد با چالش‌هایی که ممکن است این نسل برای شما به وجود آورند داشته باشید و درست‌تر باین قشر ارتباط برقرار کنید.

این بازیگر و مجری درباره آزادی عمل خود در اجرای «دو نقطه» و باز خوردهایی که گرفته، توضیح داد: ما یک بیس کلی برای اجرا داریم که از طریق گروه سردبیری مشخص می‌شود که البته در همان بخش نیز کسی من را در حوزه اجرا، نوع برخورد و نحوه ارتباط گیری محدود نکرده و دست من کاملاً باز بوده است. در این مدت، هم باز تاب اجتماعی از مسابقه داشتم که معمولاً از فضای مسابقه راضی بودند و هم از افراد متخصصی که نقد نوشته، بحث کرده و با خود من تماس گرفتند، مثل استاد اسماعیل امینی که هم از مدل برنامه و هم از ارتباط با شرکت‌کنندگان رضایت داشتند که شکر خدا نشانه‌های مثبتی از این باز خوردها دریافت کردیم.

نیما کریمی که سابقه بازیگری نیز دارد با اشاره به علاقه اصلی خود، عنوان کرد: من در ابتدا بازیگر بودم و قبل از اجرا حدود ۳۰ سال پیش بازی می‌کردم مثل تئاتر و کارهای دیگر. فردی که به حوزه رسانه‌ای و هنری ورود پیدا می‌کند در ابتدا سردرگم است و اینکه کدام یک از فعالیت‌های هنری او شاخه اصلی ادامه فعالیت و کار او خواهد بود، با آزمون و خطاهای مختلفی که مواجه می‌شود کم‌کم قدرت و توانایی او در یک زمینه تثبیت می‌شود. برای شخص من، اجرا تثبیت شد اما تمایل به بازیگری همچنان در من وجود داشته و اگر نقشی باشد که من آن را دوست داشته باشم به سراغش خواهم رفت و از آن لذت خواهیم برد.

